

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 3135/05
02.11.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Slobodana Dražića, predsednika veća, Biljane Dragojević, Vlaste Jovanović, mr Ljubice Jeremić i Nikole Stanojevića, članova veća, u pravnoj stvari tužioca AA, čiji je punomoćnik AB, advokat, protiv tuženih "BB", Narodne banke Srbije i Državne zajednice SCG, radi naknade štete, odlučujući o reviziji tužioca izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Vranju Gž.br. 1488/05 od 05.08.2005. godine, u sednici održanoj 02.11.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

ODBIJA SE kao neosnovana revizija tužioca izjavljena protiv presude Okružnog suda u Vranju Gž.br. 1488/05 od 05.08.2005. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Opštinskog suda u Vranju P br. 2509/04 od 18.05.2005. godine, stavom prvim izreke tuženi su solidarno obavezani da tužiocu naknade inflatornu štetu od 471.401,70 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom od 09.12.2002. godine do isplate. Stavom drugim odbijen je prigovor stvarne nenadležnosti suda. Stavom trećim obavezani su tuženi da tužiocu solidarno naknade troškove parničnog postupka od 85.900,00 dinara.

Presudom Okružnog suda u Vranju Gž.br. 1488/05 od 05.08.2005. godine, preinačena je prvostepena presuda, tako što je odbijen zahtev tužioca da mu tuženi solidarno naknade inflatornu štetu od 471.401,70 dinara, sa zakonskom zateznom kamatom od 09.12.2002. godine do isplate, obavezan je tužilac da tuženima naknadi troškove parničnog postupka od 1.500,00 dinara i potvrđena presuda prvostepenog suda u stavu drugom izreke.

Protiv pravnosnažne presude donesene u drugom stepenu, tužilac je blagovremeno izjavio reviziju zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu člana 399. u vezi sa odredbom člana 491. stav 1. ZPP ("Službeni glasnik RS" br. 125/04), pa je našao da revizija nije osnovana.

Nema bitne povrede iz člana 361. stav 2. tačka 9. ZPP, na koju Vrhovni sud pazi po službenoj dužnosti, a ni povreda iz tačke 12. istog stava, na koju se u reviziji ukazuje, jer pobijana presuda sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama koji su jasni i neprotivrečni, pa nema nedostataka zbog kojih se ne bi mogla ispitati. Nema bitnih povreda iz člana 398. stav 1. ZPP zbog kojih se revizija može izjaviti.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju, stranke su 13.01.1987. godine zaključile ugovor o novčanom depozitu, kojim je tužilac kod tuženog deponovao novčana sredstva u iznosu od 4.000.000,00 tadašnjih dinara, sa rokom oročenja na dvanaest meseci uz ugovorenu kamatu po kamatnoj stopi od 61% na godišnjem nivou. Tužena banka je tužiocu otvorila štednu knjižicu, početni ulog od 4.000.000,00 dinara je 31.12.1998. godine sa pripadajućom ugovorenom kamatom bio 2.571.337.690,00 dinara. Ugovor nije raskinut, pa je prema ugovorenim uslovima, ugovor o novčanom depozitu produžavan za isti period odročanja, sve do avgusta 1993. godine kada je štedni ulog u potpunosti obezvređen. Naime, usled denominacija izvršenih od dana oročenja i visokih inflatornih kretanja, posebno 1993. godine, novčani depozit je u potpunosti bio obezvređen, pa je na dan 01.08.1993. godine, iznosio 0,00 dinara.

Polazeći od utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je dosudio tužiocu 471.401,70 dinara, što predstavlja revalorizovani iznos glavnice i ugovorenih kamata od stanja štednog uloga na dan 01.01.1991. godine pre potpunog obezvređenja do dana veštačenja 09.12.2002. godine, rastom cena na malo, primenom komforne metode i komfornih i zbirnih komfornih koeficijenata.

Drugostepeni sud je usvojio žalbu tuženih i preinačio prvostepenu presudu odbijajući tužbeni zahtev u celini. Za ovakvu svoju odluku drugostepeni sud je dao razloge, koje u svemu prihvata i Vrhovni sud.

Prema odredbi člana 1035. stav 2. ZOO, na osnovu ugovora o novčanom depozitu, banka se obavezala da deponovani novac vrati prema uslovima predviđenim u ugovoru, odnosno da saglasno uslovima ugovora po proteku perioda oročenja tužiocu vrati deponovana novčana sredstva uz isplatu ugovorene kamate. Kako je usled denominacije koje su izvršene od dana zaključenja ugovora o novčanom depozitu do stupanja na snagu novog dinara (Uredba o novom dinaru, "Službeni list SRJ", br. 6/94, stupila na snagu 24.01.1994. godine), inflatornih kretanja, a posebno hiperinflacije u toku 1993. godine, novčani iznos deponovan od strane tužioca sa ugovorenom kamatom potpuno obezvređen, nije se mogao izraziti novim dinarima na dan kada je nastala obaveza banke da tužiocu kao deponentu vrati deponovani novac. Do obezvređivanja novčanog depozita tužioca,

došlo je u periodu oročenja, pre dospelosti obaveze tuženog i bez njegove krivice. Iako su ova nepovoljni ekonomski uslovi postojali u dužem vremenskom periodu, tužilac nije zahtevao isplatu novčanog depozita, čak ni po isteku roka na koji je bio oročen, čime je sebe doveo u situaciju da mu novčani depozit bude obezvređen, usled okolnosti i događaja koji se tuženoj "BB" ne mogu staviti u krivicu i za koje ona nije odgovorna. Ne postoji obaveza tužene Narodne banke Srbije, niti tužene Državne zajednice SCG, jer NBS kao centralna banka Republike Srbije obavlja funkcije utvrđene Zakonom o Narodnoj banci Srbije. Ona ne može biti ugovorni, već samo zakonski jemač, saglasno članu 18. Zakona o sanaciji, stečaju i likvidaciji banaka kojim je predviđeno da se jemstvo Narodne banke Srbije i savezne države za štedne uloge građana aktivira samo u slučaju stečaja banaka. Zbog toga nisu osnovani navodi u reviziji o pogrešnoj primeni materijalnog prava.

Vrhovni sud je odlučio kao u izreci na osnovu člana 405. ZPP.

Predsednik veća - sudija,

Slobodan Dražić, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

nn